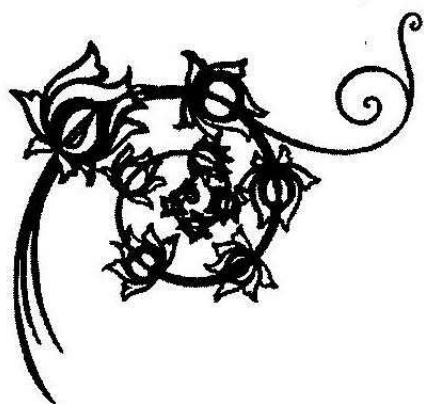

آموزش تفکر انتقادی

تالیف: دکتر بهرام موحدزاده

عضو عیث علمی دانشگاه پیام نور

سرشناسه: موحدزاده، بهرام، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور: آموزش تفکر انتقادی / تألیف بهرام موحدزاده.
مشخصات نشر: تهران: آرمان نگار، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۲۱۲ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۰۴-۳۳-۶
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۰۰ - ۲۱۲.
موضوع: تفکر انتقادی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۸۱۸/۴۴۱BF
رده بندی دیویی: ۱۶۰
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۹۱۰۶۹

آموزش تفکر انتقادی

مؤلف: دکتر بهرام موحدزاده عضو عیث علمی دانشگاه پیام نور
ناشر: آرمان نگار
نوبت چاپ: اول - ۹۴
چاپ: نشاط
تیراژ: ۱۰۰۰
قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۰۴-۳۳-۶

فهرست

عنوان	شماره صفحه
مقدمه.....	۱۱
فصل اول: تفکر.....	۱۵
تفکر.....	۱۶
نظریه ساختگرایی.....	۱۸
نظریه رفتارگرایی.....	۱۹
نظریه گشتالت.....	۱۹
نظریه روانشناسی شناختی.....	۲۰
تفکر درباره تفکر.....	۲۷
فرایند تفکر.....	۲۸
کارکردهای تفکر.....	۲۹
فصل دوم: تفکر انتقادی.....	۳۱
تفکر انتقادی.....	۳۲
تاریخچه تفکر انتقادی.....	۳۶
مهارت های تفکر انتقادی.....	۴۱

- ۴۳ اصول تفکر انتقادی
- ۴۴ چرا تفکر انتقادی؟
- ۴۷ مبانی تفکر انتقادی
- ۵۰ ویژگی های متفکران انتقادی
- ۵۵ رویکردهای تفکر انتقادی
- ۵۵ رویکرد فلسفی
- ۵۸ رویکرد روانشناسی شناختی
- ۶۰ رویکرد آموزشی
- ۶۱ حوزه های مورد توافق سه مکتب فکری
- ۶۱ توانایی های افراد
- ۶۲ گرایش ها
- ۶۳ اهمیت دانش زمینه ای
- ۶۴ حوزه های مورد اختلاف
- ۶۴ نقش گرایش ها
- ۶۵ خاص بودن حوزه
- ۶۸ قابلیت انتقال
- ۷۰ نقش معیارها
- ۷۱ رویکرد توصیفی

۷۲	رویکرد هنجاری.....
۷۳	فصل سوم: انواع تفکر.....
۷۴	انواع تفکر.....
۷۸	تفکر خلاق؛ تفکر انتقادی.....
۸۱	۱. خلاقیت و تفکر خلاق.....
۸۳	۲. تفکر انتقادی.....
۸۵	۳. خلاصه ای از تفاوت‌های بین تفکر انتقادی و خلاق.....
۸۶	۴. تلاش برای ترکیب تفکر انتقادی و خلاق.....
۸۷	۵. سطوح یادگیری.....
۹۰	۶. مثالی از توسعه تفکر خلاق و انتقادی: کلاس درس زبان و ادبیات.....
۹۴	عوامل بستر ساز تفکر.....
۹۵	ارتباط تفکر انتقادی با انواع تفکر.....
۱۰۴	تلاش برای ترکیب تفکر انتقادی و خلاقیت.....
۱۰۶	نتیجه.....
۱۰۷	آثار تفکر انتقادی.....
۱۰۷	۱- آثار شناختی تفکر انتقادی.....
۱۰۷	۲- آثار اجتماعی تفکر انتقادی.....

- ۱۰۸ ۳- آثار روانی تفکر انتقادی
- ۱۰۹ ۴- آثار علمی تفکر انتقادی
- ۱۱۱ فصل چهارم: آموزش تفکر انتقادی
- ۱۱۲ آموزش تفکر انتقادی
- ۱۱۷ ارتباط بین تفکر انتقادی، آموزش و یادگیری
- ۱۲۱ مراحل آموزش تفکر انتقادی
- ۱۲۴ مزایای تفکر انتقادی
- ۱۲۴ ۱- تفکر انتقادی در کلاس درس
- ۱۲۵ ۲- تفکر انتقادی در محیط کار
- ۱۲۵ ۳- تفکر انتقادی در شرایط زندگی واقعی
- ۱۲۷ نیاز به مطالعه تفکر انتقادی در دانش آموزان دبیرستانی
- ۱۳۰ مدل های آموزش مهارت های تفکر انتقادی به فراگیران
- ۱۳۱ ۱- مدل آموزش خلاق کالوین تیلور
- ۱۳۲ ۲- مدل حل مسئله خلاق ایساکسن و تریفنگرز
- ۱۳۳ ۳- مدل تفکر انتقادی بلوم
- ۱۳۴ ۴- مدل ترکیبی
- ۱۳۷ روش های آموزش مهارت های تفکر انتقادی

۱۳۷	(الف) آموزش مهارت های تفکرانتقادی به صورت موضوع جداگانه.....
۱۳۸	(ب) آموزش تفکرانتقادی به عنوان بخشی از موضوع خاص.....
۱۴۷	آموزش مهارت های تفکرانتقادی به فراگیران توسط معلمان.....
۱۴۹	نقش مدیریت در آموزش مهارت های تفکرانتقادی.....
۱۵۳	فصل پنجم: مدل ارزیابی ایده های علی.....
۱۵۴	مدل ارزیابی ایده های علی.....
۱۵۴	ارزیابی ایده های علی.....
۱۵۹	درک روابط علت و معلولی.....
۱۵۹	الف. ارتباطات چیست؟.....
۱۶۵	ب. ارزیابی تولید ایده ها با روش علمی.....
۱۶۹	فصل ششم: مدل ذهنی.....
۱۷۰	مدل ذهنی.....
۱۷۳	چگونه مدل های ذهنی گفتار و رفتار ما را هدایت می کنند؟.....
۱۷۷	فصل هفتم: تصمیم گیری.....
۱۷۸	تصمیم گیری.....
۱۷۸	الف. تصمیم گیری.....
۱۷۹	ب. فرایند تصمیم گیری.....

ج. عوامل مؤثر در تصمیم‌گیری: ۱۸۳

د. روش‌های معمول در تصمیم‌گیری ۱۸۴

و. مراحل تصمیم‌گیری منطقی ۱۸۵

ه. تکنیک‌های تصمیم‌گیری ۱۸۶

ی. آموزش تصمیم‌گیری: ۱۹۵

منابع فارسی ۲۰۰

منابع انگلیسی ۲۰۳

این کتاب، برای کسانی که به آموزش تفکر انتقادی به عنوان یکی از هدف های اصلی آموزش و پرورش در هر سطح برای توسعه مهارت های تفکر، علاقمندند نوشته شده است. کتاب مفاهیم اصلی تفکر، آموزش تفکر انتقادی، روشها و نتایج تحقیقات در این زمینه را مورد بررسی قرار داده است. هدف آنست که به افرا آموزش دهیم که مسائل اساسی و اصلی را در زندگی طوری مورد بحث و بررسی قرار دهند که سبب رشد و تعالی مهارت های تفکر انتقادی آنها شود. با این حال، تفکر انتقادی به عنوان ابزار مهمی در قضاوت و کاربرد دقیق منطق و این که آیا چه چیزی درست است به کار می رود. جوهر تفکر انتقادی ترکیبی از مهارت های تفکر انتقادی و تمایلاتی است که باید پایه و اساس درس مربیان در برنامه ریزی های درسی و غیر درسی باشد. از طرفی، برای دانش آموزان و دانشجویان موفق شدن در یک محیط مداوم و در حال تغییر تنها موضوع یادگیری است که افراد باید بدانند چگونه یاد می گیرند چگونه به نو آوری، استفاده از رسانه ها در زمینه شغلی دست یابند. لذا توانایی تفکر انتقادی به تنهایی بدست نمی آید و نیازمند به عرصه علمی، منطقی، استدلال و دیگر مهارت های ضروری زندگی است. تفکر انتقادی فکر کردن در مورد هر موضوع، محتوا و مشکل که بتواند کیفیت تفکر را بهبود ببخشد و یا فرد به طور ماهرانه ای به تجزیه و تحلیل، ارزیابی و بازسازی کیفیت تفکر خود بپردازد می باشد. توانایی تفکر انتقادی در جامعه امروز یک شایستگی اساسی و عامل کلیدی و موفقیت شغلی در نزد همه افراد می باشد.

برای مهارت های تفکر انتقادی، معلمان به عنوان مسئولان یادگیری، دانش آموزان و دانشجویان نیازمند به آموزش تفکر انتقادی دارند. دانش آموزان باید مهارت های قرن ۲۱ نظیر تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات را که اجازه می دهند آنها بهتر یاد بگیرند و سازماندهی نمایند و اینکه چه کاری را باید انجام دهند را یاد بگیرند. تفکر انتقادی شامل روش های فکر کردن در مورد محتوای نوشتاری و گفتاری به معنای تشخیص معنای عمیق تر ایده و نگاه فرد می باشد. تحقیقات انجام گرفته روی مهارت های قرن ۲۱ افراد نشان می دهند که مهارت تفکر انتقادی هسته اصلی دیگر مهارت ها می باشد. بنابراین کتاب در جست وجوی راه ها و روش هایی است تا با استفاده از روش ها و مدل های آموزش تفکر انتقادی هرچه بیشتر و بهتر بسترهای لازم برای مشارکت افراد در مباحثه با دیگران را فراهم نماید و معلمان و مسئولان آموزش و پرورش را ترغیب به آموزش این مهارت ضروری در زندگی اجتماعی نماید. آغاز کتاب به دلیل اهمیت تفکر به عنوان پایه ورود به تفکر انتقادی اختصاص دارد.

فصل اول با عنوان تفکر، در باره ی مسائلی همچون نظریه های روان شناسی در باره تفکر، تعاریف تفکر، تفکر در باره تفکر، فرایند تفکر و کارکردهای تفکر با هدف تبیین آنها برای فهم و دستیابی به معنی و مفهوم تفکر و دیدگاهها در این زمینه می باشد. در فصل دوم، به معرفی و تبیین برنامه ی تفکر انتقادی، تاریخچه تفکر انتقادی، مهارت های تفکر انتقادی، اصول تفکر انتقادی، چرا تفکر انتقادی؟، مبانی تفکر انتقادی، ویژگی های متفکران انتقادی و رویکردهای تفکر انتقادی پرداخته شده. در فصل سوم به تعیین

چگونگی ارتباط بین انواع تفکر بویژه تفکر خلاق پرداخته شده و سپس، برای بیان جایگاه و تاثیر تفکر انتقادی در زندگی افراد به آثار از حوزه های مختلف پرداخته شده است.

فصل چهارم با عنوان آموزش تفکر انتقادی و چگونگی آموزش آن در کلاس های درس و محیط اجتماعی مدل ها و روش های آموزش آن مورد بحث قرار گرفت. تفکر انتقادی مهارت های مناسب را به طور آگاهانه، بدون تلقین و بدون تعصب در انواع مختلف بکار می برد. بنابراین این ها زمینه را برای تفکر انتقادی مهیا می کنند. وقتی ما به طور انتقادی فکر می کنیم ما در حال ارزیابی فرآیندهای فکری خود هستیم. که چطور یک تصمیم خوب است یا چگونه یک مشکل را خوب حل می کند. لذا در فصل پنجم مدل ارزیابی ایده های علی، فصل ششم مدل ذهنی و فصل هفتم تصمیم گیری، فرایند تصمیم گیری، عوامل مؤثر در تصمیم گیری، روش های معمول در تصمیم گیری، مراحل تصمیم گیری منطقی، تکنیک های تصمیم گیری و آموزش تصمیم گیری پرداخته شده است.